

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ
ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਿਆਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ
27 ਅਕਤੂਬਰ 1966 ਨੂੰ
(ਆਰ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ ਕੌਸ਼ਲ, ਜੇ. ਜੇ.)

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਧਾਰਾ 247 ਅਤੇ 259—ਸ਼ਿਕਾਇਤ "ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੰਮਨ-ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਦੋਵੇਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ- ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ—ਸਮਨ ਕੇਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ—ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਨੇ ਸੰਮਨ-ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਸੰਮਨ-ਕੇਸਾਂ' ਅਤੇ 'ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸਾਂ' ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸਾਂ' ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਵਧੇਰੇ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੰਮਨ-ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਮਨ-ਕੇਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋਹਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 448, 427 ਅਤੇ 504 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ, 427 ਅਤੇ 504 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ, ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀ ਧਾਰਾ 448 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 247 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 259 ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ

ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 435/439, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ ਕੇ ਮਹਿਤਾ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸਿਤੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1965, ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ ਐਸ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ 27 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ, ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ ਐਨ ਗੁਪਤਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਭੇਜੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 12 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ,

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

1. ਇਹ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕਿਸਬਾਨ ਏਆਈਆਰ 1958 ਪੰਜ 317 ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

2. ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 448, 806, 804, 379 ਅਤੇ 427 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਮੁਢਲੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 448, 427 ਅਤੇ 504 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ, ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 512 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ. 14-12-1964 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 448, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 27.8-1968 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦਿਨ, ਧਾਰਾ 342, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਸ ਦਿਨ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ। ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

3. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 27-3-1965 ਨੂੰ ਜੋ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 247 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 448 ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਮਨ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਧਾਰਾ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 247 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਵੈਕਟਰਮਾ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਸੁੰਦਰਮ ਪਿੱਲਈ ਏਆਈਆਰ 1923 ਮੈਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 489 ਏਆਈਆਰ 1958 ਪੰਜ। 817 ਅਤੇ ਬੋਦੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਉਦਾ ਰਾਮ ILR (1963) 18 ਰਾਜ. 683: ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਇਹ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲੇ ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਦੀ

ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਤਨਲਾਲ ਜਗਨਨਾਥ ਬਨਾਮ ਹਾਇਕੂ ਦੇਵਚੰਦ ਏਆਈਆਰ 1954 ਮਧ ਬੀ 2 ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ।

4. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

5. ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਨੇ ਸੰਮਨ-ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਮਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧਿਆਇ XX ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧਿਆਇ XXI ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 (i) (ਵੀ) ਅਤੇ (ਡਬਲਯੂ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ . 'ਸੰਮਨ-ਕੇਸ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ : ਅਤੇ 'ਵਾਰੰਟ ਕੇਸ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੌਤ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸੰਮਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਸੰਮਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ ਉਏਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਡ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਸਮਝਣਯੋਗ' ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ 'ਨਾਨ-ਕੋਗਨਿਜ਼ੇਬਲ', ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਡ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਸੰਮਨ-ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ 'ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ' ਦੀ ਟਰਾਈ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਸੰਮਨ-ਕੇਸਾਂ' ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ 'ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸ'। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ 'ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ' ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਬਜਨਾਰੈਣ ਕੁੰਵਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲਾ ਤਮੋਲੀ ਬਾਟ (1885) ਐਲਐਲਆਰ 11 ਕੈਲ 91, ਰਘੂਵਲੂ ਨਾਇਕਰ ਬਨਾਮ ਸਿੰਗਾਰਾਮ ਏਆਈਆਰ 1918 ਮੈਡ। 371, ਕਾਂਜੀ ਵਿਜਪਾਲ ਬਨਾਮ ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਕੇਸ਼ਵ ਏਆਈਆਰ 1940 ਬੋਮ. 418, ਸਵਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਆਈਆਰ 1948 ਆਲ, 135 ਅਤੇ ਮੈਪਿਲਾਸਾਮੀ ਥੇਵਰ ਬਨਾਮ ਮੁਥੁਸਵਾਮਟ ਅਈਅਰ ਏਆਈਆਰ 1949 ਮੈਡ। 76.

6. ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਮਨ ਕੇਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋਹਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹੁਣ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

7. ਮਿਸਟਰ ਚਾਵਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੈਲੇਸ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਯੁਕਤਾਰਾਮਾ ਅਈਅਰ ਦੇ ਕੇਸ ਏਆਈਆਰ 1923 ਮੈਡ 439 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 247 'ਜਾਂ ਸੰਮਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਵਾਲੇ ਚੈਪਟਰ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 247 , ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਮਨ ਕੇਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਈ ਹੈ ਸਾਬਕਾ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਈ। -ਕੇਸ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਹੱਕ ਕਿਉਂ ਗੁਆ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 217 ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਕੇਸ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ

ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 247 ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 20 ਜੇ ਸੰਮਨ-ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੈਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 21, ਯਾਨੀ 'ਵਾਰੰਟ-ਓਸੇਜ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ', ਧਾਰਾ 247 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਦੁਬਾਰਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ, ਅਰਥਾਤ, 'ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਦੇ ਅਧੀਨ, ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਮਨ ਕੇਸ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਲਸ, ਜੇ. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 247 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਾਰੰਟ-ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 247 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ 20 .

9. ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ AIR 1958 punj. 817, ਭੰਡਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੀਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਲੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਂਕਟਾਰਮਾ ਅਈਅਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1923 ਮੈਡ 439। ਬੋਡਨ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ILR (1963) 13 ਰਾਜ 632 ਵਿੱਚ ਭਾਰਗਵ ਜੇ. ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ

10. ਰਤਨਲਾਲ ਜਗਨਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਏਆਈਆਰ 1954 ਮਧ-ਬੀ2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿੰਦੇ, ਜੇ. ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਦੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਗੰਗਾ ਸਰਨ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਆਈਆਰ 1921 ਏਐਲਐਲ 282 ਅਤੇ ਗੋਵਿੰਦ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਆਈਆਰ 1927 ਏਐਲਐਲ 270 (1) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਬਨਾਮ ਥਵਾਸਾ ਜੰਡੀ" ਥੇਵਨ (1909) 4 ਇੰਡ ਕੈਸ 1039 (ਮੈਡ), ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੇਸ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਜਿਰਹਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਦਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਰਹਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 247 ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 448, 427 ਅਤੇ 504, ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ 427 ਅਤੇ 504 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ, ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀ ਧਾਰਾ 448 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 247 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 259 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ (ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੌਰ ਸਿੰਘ 1964-66 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 295 ਵਿੱਚ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

1955 ਦੇ ਐਕਟ 26 ਦੁਆਰਾ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 247 ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੰਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੇਸ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ, ਜਦੋਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾੜੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਗਵਾਹੀ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਸੀ। ਲਿਆ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਤਗ਼ਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

11. ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 253 ਅਤੇ 259 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਚਿਰੰਜੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਵਰੂਪ ਏਆਈਆਰ 1943 ALL 9 ਵਿੱਚ ਅਲਸੋਪ, ਜੇ .

... ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਗੈਰ-ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਆਹ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ।

ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ੋ ਉਰਫ ਅਲੀ ਨਵਾਜ਼ ਏਆਈਆਰ 1943 ਸਿੰਧ 148 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 259 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 259 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਿਸਚਾਰਜ ਸਿਰਫ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰਪੀ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.

12. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

Jatinder Singh, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):—ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।